

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA

628

Na temelju članka 12. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Kantona Središnja Bosna (Službene novine Kantona Središnja Bosna, broj: 15/12 i 17/12 – ispravak teksta) i članka 29. Zakona o osnovnom školstvu (Službene novine Županije Središnja Bosna broj 11/01; Službene novine Kantona Središnja Bosna, broj 17/04) te članka 33. Zakona o srednjem školstvu (Službene novine Županije Središnja Bosna, broj 11/01; Službene novine Kantona Središnja Bosna, broj: 17/04 i 15/12), ministar obrazovanja, znanosti, kulture, športa u Kantonu Središnja Bosna donosi

P R A V I L N I K O ORGANIZIRANJU I IZVEDBI ŠKOLSKIH IZLETA I ŠKOLSKIH EKSKURZIJA TE DRUGIH ODGOJNO-OBRAZOVNIH AKTIVNOSTI IZVAN ŠKOLE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Pravilnika)

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se načini i uvjeti organiziranja i izvedbe školskih izleta i školskih ekskurzija te drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole (terenska nastava, škola u prirodi, škola plivanja, posjet kulturnim i športskim manifestacijama i događajima ili sudjelovanje u njima) koje su u funkciji realizacije nastavnoga plana i programa i godišnjega plana i programa rada škole, radi ostvarivanja odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća kulturne i javne djelatnosti u osnovnim i srednjim školama (u daljnjem tekstu: škole) u Kantonu Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Kanton), koje se organiziraju i izvode u okviru radnih dana.

(2) Putovanja čija je jedina svrha zabava i rekreacija učenika i koja nisu u funkciji realizacije nastavnoga plana i programa i godišnjega plana i programa rada škole škola ne smije provoditi bez pisanoga odobrenja Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Članak 2.

(Izrazi koji se koriste u Pravilniku)

(1) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškome ili ženskome rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

(2) Pojedini izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

a) **Izvanučionička nastava** je oblik nastave koji podrazumijeva ostvarivanje planiranih programskih sadržaja izvan škole. U izvanučioničku nastavu spadaju: školski izleti, školske ekskurzije, terenska nastava i škola u prirodi.

b) **Školski izlet** je oblik izvanučioničke nastave koji obuhvaća poludnevni ili cjelodnevni zajednički odlazak učenika i učitelja/nastavnika (u daljnjem tekstu: nastavnik) u mjesto u kojemu je škola ili izvan njega, a koji organizira škola u svrhu ispunjavanja određenih odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća.

c) **Školska ekskurzija** je oblik izvanučioničke nastave koja obuhvaća višednevno putovanje radi posjeta prirodnim, kulturnim, povijesnim, športskim i tehničkim središtima, koje organizira škola u svrhu ispunjavanja određenih odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća.

d) **Terenska nastava** je oblik izvanučioničke nastave koja se izvodi u izvornoj stvarnosti radi njezina upoznavanja, u kojoj se mogu primjenjivati i istraživačke metode.

e) **Škola u prirodi** je oblik višednevne nastave koja se održava izvan mjesta stanovanja u prirodnom odredištu, s odgovarajućim uvjetima prilagođenim učenju i poučavanju u zatvorenome i otvorenome prostoru. U pravilu, organizira se za učenike trećega i/ili četvrtoga razreda osnovne škole odnosno sukladno razvojnim sposobnostima učenika s teškoćama u razvoju.

f) **Druge odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole** su škola plivanja, posjet kulturnim i športskim manifestacijama i događajima ili sudjelovanje u njima te druge aktivnosti koje su u funkciji ostvarivanja odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća kulturne i javne djelatnosti školske ustanove.

g) **Škola plivanja** specifičan je obvezujući oblik nastave tjelesne i zdravstvene kulture koji se u pravilu ostvaruje s učenicima trećeg ili četvrtoga razreda osnovne škole.

h) Posjet je poseban oblik odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole. Izvodi se na lokalitetu posebne vrijednosti (arheološke, geološke, botaničke itd.), u ustanovama i institucijama (muzeju, galeriji, kazalištu, kinu, tvornici, elektrani, vatrogasnoj postaji itd.) i sl. u svrhu ispunjavanja određenih odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća.

Članak 3.

(Korisnici i davatelji usluga izvanučioničke nastave)

(1) Korisnicima usluga u aktivnostima izvanučioničke nastave i drugim odgojno-obrazovnim aktivnostima izvan škole prema ovom Pravilniku smatraju se učenici koji sudjeluju u izvanučioničkoj nastavi i njihovi roditelji/skrbnici/udomitelji, učitelji, stručni suradnici te ravnatelji (u daljnjem tekstu: korisnici usluga).

(2) Davateljima usluga u aktivnostima izvanučioničke nastave smatraju se turističke agencije, kulturne ili javne ustanove te druge pravne i fizičke osobe koje mogu sudjelovati u provedbi izvanučioničke nastave (u daljnjem tekstu: davatelji usluga).

II. PLANIRANJE, ORGANIZIRANJE I NAČINI OSTVARIVANJA IZVANUČIONIČKE NASTAVE

Članak 4.

(Planiranje izvanučioničke nastave u godišnjem planu i programu rada škole)

(1) Izvanučioničku nastavu planira se godišnjim planom i programom rada školske ustanove za svaki razred / razredni odjel / odgojno-obrazovnu skupinu (u daljnjem tekstu: razred).

(2) Pravo predlaganja izvanučioničke nastave, sukladno nastavnom planu i programu, za učenike jednog ili više razreda u dogovoru s učenicima i roditeljima ima nastavnik, stručni suradnik, ravnatelj školske ustanove, vijeće učenika, vijeće roditelja i roditelj/skrbnik/udomitelj (u daljnjem tekstu: roditelj).

(3) Godišnjim planom i programom rada škole utvrđuju se odredište, vrijeme trajanja, nositelji realizacije, način realizacije i vrednovanja te potrebna financijska sredstva za realizaciju izvanučioničke nastave za svaki razred.

(4) Iznimno, ako zbog opravdanih razloga na početku školske godine pojedina izvanučionička nastava nije planirana ili dođe do promjena, naknadnu odluku o njezinoj pripremi i provedbi na prijedlog osoba odnosno tijela iz stavka (2) ovoga članka te uz mišljenje vijeća roditelja donosi školski odbor (u daljnjem tekstu: školski odbor).

(5) Druge odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole planiraju se godišnjim planom i programom rada škole.

Članak 5.

(Suglasnost i odobrenje za izvođenje izvanučioničke nastave)

(1) Na početku školske godine, prije donošenja školskoga kurikulumu i godišnjega plana i programa razrednik je dužan roditelje obavijestiti o predloženom planu izvanučioničke nastave te drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole koje je unaprijed moguće planirati.

(2) Škola je dužna od roditelja zatražiti pisanu suglasnost za sudjelovanje djeteta u izvanučioničkoj nastavi najmanje sedam dana prije njezina izvođenja.

(3) Za posjet potrebno je zatražiti pisanu suglasnost roditelja tri dana prije njegova izvođenja, osim u slučaju da se planira dvodnevni ili višednevni posjet za koji je potrebno tražiti pisanu suglasnost sukladno stavku (2) ovoga članka i pisano odobrenje Ministarstva.

Članak 6.

(Trajanje i mjesto ostvarivanja izvanučioničke nastave)

(1) Prema trajanju, izvanučionička nastava može biti poludnevna, dnevna ili višednevna.

(2) Izvanučionička nastava može se ostvarivati u mjestu stanovanja, užem zavičaju, Kantonu ili drugom dijelu Bosne i Hercegovine ili u inozemstvu.

(3) Višednevna izvanučionička nastava mora se ugovarati minimalno na bazi polupansiona odnosno trebaju biti osigurana najmanje dva obroka za korisnike usluga.

(4) Mjesto ostvarivanja i trajanje svake izvanučioničke nastave mora biti usklađeno s dobi učenika i propisanim nastavnim planom i programom.

Članak 7.

(Organiziranje izvanučioničke nastave na području Bosne i Hercegovine i u inozemstvu)

(1) Izvanučionička nastava za učenike razredne nastave od prvog do petog razreda osnovne škole organizira se na području Bosne i Hercegovine.

(2) Izvanučionička nastava za učenike predmetne nastave od šestog do devetog razreda osnovne škole i za učenike srednjih škola organizira se na području Bosne i Hercegovine uz pisanu suglasnost roditelja i odluku školskoga odbora, a u inozemstvu uz pisanu suglasnost roditelja, odluku školskoga odbora i suglasnost Ministarstva.

(3) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, izvanučionička nastava za učenike razredne nastave od prvog do petog razreda osnovne škole može se organizirati i u inozemstvu, uz pisanu suglasnost roditelja i odluku školskoga odbora.

Članak 8.

(Trajanje izvanučioničke nastave)

(1) Izvanučionička nastava u pravilu se organizira i izvodi u okviru radnih dana.

(2) Izvanučionička nastava u trajanju do šest sati može se organizirati za sve učenike bez obzira na dob.

(3) Za učenike od petog razreda osnovne škole do završnoga razreda srednje škole može se organizirati i cjelodnevna ili višednevna izvanučionička nastava.

(4) Iznimno od stavka (2) ovoga članka, u školama s manjim brojem učenika izvanučionička nastava može se organizirati sukladno stavku (3) ovoga članka i za učenike od prvog do petog razreda osnovne škole.

(5) Višednevna izvanučionička nastava može za učenike osnovne škole trajati do pet nastavnih dana, a za učenike srednje škole do sedam nastavnih dana.

(6) U pravilu se višednevna izvanučionička nastava organizira za učenike četvrtog i petog razreda osnovne škole kao škola u prirodi te za učenike završnih razreda osnovne i srednje škole kao školska ekskurzija.

(7) Ako se izvanučionička nastava planira u vrijeme učeničkoga odmora, praznika ili blagdana, škola je dužna voditi računa o poštivanju vjerskih i drugih prava učenika.

Članak 9.

(Pristanak i sudjelovanje učenika u izvanučioničkoj nastavi)

(1) Za sve oblike izvanučioničke nastave potreban je prethodni pisani pristanak najmanje dviju trećina roditelja učenika razreda.

(2) Ako je za ostvarivanje ciljeva nastavnoga programa predviđeno provođenje izvanučioničke nastave ili druge odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole, one su obvezne, u pravilu, za sve učitelje/nastavnike i učenike osnovne ili srednje škole, osim za one koji zbog zdravstvenih razloga u njima ne mogu ili na temelju prava i sloboda zajamčenih ustavom i drugim propisom nisu obvezni sudjelovati.

Članak 10.

(Planiranje i realiziranje izvanučioničke nastave)

(1) Izvanučioničku nastavu u pravilu planira i organizira razrednik sukladno propisima koji uređuju sustav odgoja i obrazovanja, promet i pružanje usluga u turizmu ili drugim propisima.

(2) Učitelj/nastavnik ili stručni suradnik koji planira, dogovara i organizira izvanučioničku nastavu imenuje se nastavnikom voditeljem, a drugi nastavnici ili stručni suradnici u pratnji imenuju se nastavnicima pratiteljima.

(3) Ako nastavnik voditelj izvanučioničke nastave nije razrednik, razrednik je dužan pomoći učitelju voditelju u pripremi izvanučioničke nastave te sudjelovati u realizaciji kao nastavnik pratitelj.

(4) Ako u izvanučioničkoj nastavi sudjeluje više razrednih odjela, voditeljem se imenuje samo jedan nastavnik ili stručni suradnik.

(5) Nastavnik pratitelj mora biti član razrednoga vijeća razreda za koji se organizira izvanučionička nastava ili stručni suradnik škole.

(6) Iznimno, pratitelj za učenike razredne nastave može biti i učitelj / nastavnik predmetne nastave koji može sudjelovati u ostvarivanju aktivnosti predviđenih za učenike.

(7) Za svaki oblik izvanučioničke nastave nastavnik voditelj izrađuje izvedbeni plan i program s odgojno-obrazovnim ciljevima, ishodima učenja, tijekom aktivnosti te načinima praćenja i vrednovanja ostvarenih ciljeva i ishoda.

(8) Za terensku nastavu nastavnik voditelj izrađuje izvedbeni plan i program koji obuhvaća odgojno-obrazovne ciljeve, ishode učenja, nastavna sredstva, oblike rada, metode, tehnike i postupke istraživanja, načine i oblike praćenja te elemente i kriterije vrednovanja ostvarenih ciljeva i ishoda.

(9) Odgojno-obrazovni ciljevi i ishodi učenja u terenskoj nastavi proizlaze iz nastavnoga programa pojedinih nastavnih predmeta, prema odobrenom nastavnom planu i programu.

(10) Realizirani oblici izvanučioničke nastave upisuju se u odgovarajuću pedagošku dokumentaciju i evidenciju škole.

Članak 11.

(Odgovornost i imenovanje nastavnika voditelja i nastavnika pratitelja)

- (1) Za ostvarivanje izvanučioničke nastave odgovorni su nastavnik voditelj, nastavnik pratitelj i ravnatelj škole (u daljnjem tekstu: ravnatelj).
- (2) Uz nastavnika voditelja za svaku izvanučioničku nastavu potrebno je imenovati u nastavnika pratitelja.
- (3) Za učenike s teškoćama pratnja se organizira sukladno odredbama zakona i pedagoških standarda odgoja i obrazovanja.
- (4) Za druge odgojno-obrazovne aktivnosti koje se ostvaruju u školskom dvorištu ili neposrednoj blizini škole nije potrebno osigurati pratitelja, osim ako je pomoć potrebna učeniku s teškoćama.

Članak 12.

(Organiziranje školskoga izleta ili posjeta samostalno ili uz angažiranje davatelja usluga)

- (1) Školska ustanova može organizirati školski izlet ili posjet samostalno ili uz angažiranje davatelja usluga, a sukladno propisima koji uređuju promet i pružanje usluga u turizmu te drugim propisima.
- (2) Školska ustanova može samostalno za svoje učenike organizirati poludnevnu ili jednodnevnu izvanučioničku nastavu ili posjet kao kombinaciju najmanje dviju pojedinačnih usluga koje se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga.
- (3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka škola izravno dogovara uslugu s davateljima usluga potrebnih za realizaciju planirane izvanučioničke nastave ili posjeta.
- (4) Za izvanučioničku nastavu koja je kombinacija najmanje dviju pojedinačnih usluga, koje se sastoje od prijevoza, smještaja ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga koje čine cjelinu, a pružaju se u vremenu duljem od 24 sata ili uključuju barem jedno noćenje i čija cijena mora biti unaprijed određena, školska ustanova mora angažirati davatelja usluga sukladno propisima koji uređuju promet i pružanje usluga u turizmu te drugim propisima.
- (5) Iznimno od stavka (4) ovoga članka, školske ustanove u kojima se provodi odgoj i obrazovanje prema posebnim programima za djecu s teškoćama u razvoju, a koje posjeduju vlastito i potrebama djece prilagođeno prijevozno sredstvo, samo za prijevoz učenika ne moraju angažirati davatelja usluga.
- (6) Ako se za izvanučioničku nastavu angažira davatelj usluge, školska ustanova obvezno objavljuje javni poziv za ponude na internetskim stranicama škole.
- (7) Obrazac Poziv za organiziranje jednodnevne izvanučioničke nastave i obrazac Poziv za organiziranje višednevne izvanučioničke nastave dostupni su na mrežnim stranicama škole i Ministarstva.

Članak 13.

(Javni poziv za ponude)

- (1) Ponudu na javni poziv može dostaviti turistička agencija odnosno druga fizička ili pravna osoba (u daljnjem tekstu: ponuditelj) koja za takve usluge zadovoljava uvjete određene propisima koji uređuju pružanje usluga u turizmu ili posebnim propisima.
- (2) Na javni poziv ne može se javiti ponuditelj koji je djelatnik škole koja objavljuje poziv ili član njegove uže obitelji ili kod kojega je za turističkog pratitelja ili vodiča angažiran djelatnik škole koja objavljuje poziv.
- (3) Javni poziv objavljuje se za svaku izvanučioničku nastavu planiranu za učenike razreda, razrednih odjela ili odgojno-obrazovnih skupina, pod brojem ponude, na obrascu koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.
- (4) Javni poziv za jednodnevnu izvanučioničku nastavu ili posjet škola objavljuje najkasnije mjesec dana, a za višednevnu izvanučioničku nastavu najkasnije dva mjeseca prije predviđene realizacije i mora biti objavljen na mrežnim stranicama škole do isteka roka za javni poziv.
- (5) Ako se višednevna izvanučionička nastava ostvaruje na početku školske godine, škola je dužna javni poziv objaviti najkasnije 30 dana prije kraja prethodne nastavne godine.
- (6) Ponuditelj je obvezan dostaviti ponude do roka naznačenog u obrascu, u zatvorenoj omotnici s naznakom »Javni poziv – ne otvaraj« i brojem ponude.
- (7) Ponuditelj se može javiti za realizaciju jedne ili više odnosno svih traženih ponuda škole, s brojem ponude na obrascu.
- (8) U slučaju da se ponuditelj javlja na više ponuda, posebne omotnice iz stavka (6) ovoga članka može dostaviti u jednoj omotnici s naznakom »Javni poziv – ne otvaraj« i s brojevima svih ponuda.
- (9) Ako na javni poziv u propisanom roku pristigne samo jedna ponuda koja zadovoljava propisane uvjete, nju će se razmatrati.
- (10) Ponude pristigle nakon roka navedenog u javnome pozivu neće se razmatrati.
- (11) U slučaju da se na javni poziv ne javi nijedan ponuditelj, poziv se ponavlja za jednodnevnu izvanučioničku nastavu najkasnije 15 dana, a za višednevnu izvanučioničku nastavu najkasnije 30 dana prije predviđene realizacije i mora biti objavljen na mrežnim stranicama škole do isteka roka za javni poziv.

Članak 14.

(Imenovanje povjerenstva za provedbu javnoga poziva i izbor najpovoljnije ponude)

(1) Za svaku izvanučioničku nastavu imenuje se posebno povjerenstvo za provedbu javnoga poziva i izbor najpovoljnije ponude (u daljnjem tekstu: povjerenstvo), a čine ga ravnatelj, razrednik, nastavnik voditelj, predstavnik roditelja, a za učenike od šestog do devetog razreda osnovne škole te za učenike srednje škole i predstavnik učenika.

(2) Kada se ista izvanučionička nastava planira za više razrednih odjela / odgojno-obrazovnih skupina, u povjerenstvo se imenuje razrednik, roditelj i učenik svakoga razrednog odjela / odgojno-obrazovne skupine.

(3) Učenici imenovani u povjerenstvo sudjeluju u radu povjerenstva, imaju pravo davanja mišljenja, ali nemaju pravo odlučivanja.

(4) Nakon donošenja godišnjega plana i programa rada škole, a najkasnije sedam dana prije objave javnoga poziva ravnatelj, na prijedlog učiteljskoga/nastavničkoga vijeća (u daljnjem tekstu: nastavničko vijeće), imenuje povjerenstvo.

(5) Broj članova povjerenstva mora biti neparan. U slučaju da je broj članova paran, u povjerenstvo se imenuje jedan učitelj ili stručni suradnik pratitelj.

(6) Povjerenstvo radi na sastancima na kojima se vodi zapisnik. Članovi povjerenstva na prvom sastanku između sebe biraju predsjednika koji ne može biti ravnatelj školske ustanove.

(7) Obveze povjerenstva su:

- a) donijeti odluku o datumu i sadržaju javnoga poziva;
- b) provjeriti obrazac za ponudu;
- c) odrediti datum i vrijeme javnog otvaranja ponuda;
- d) odabrati ponudu;
- e) obavijestiti školski odbor, vijeće roditelja i roditelje razrednoga odjela o odabranoj ponudi;
- f) zatražiti objavu rezultata odabira ponude na internetskim stranicama škole.

Članak 15.

(Javno otvaranje ponuda)

(1) Na sastanku povjerenstva predsjednik otvara ponude pristigle na javni poziv.

(2) Predsjednik povjerenstva javno čita sve ponude, a podaci iz sadržaja ponude unose se u zapisnik.

(3) Otvaranju ponuda mogu nazočiti predstavnici ponuditelja bez prava sudjelovanja.

(4) U izbor za glasanje ulaze sve ponude koje zadovoljavaju uvjete.

(5) Članovi povjerenstva glasaju tajno. Odluka povjerenstva konačna je.

(6) Ako dvije ponude ili više ponuda dobiju isti najveći broj glasova, povjerenstvo će ih još jedanput analizirati i ponoviti postupak glasanja za te ponude.

(7) Rezultati odabira ponude objavljuju se na internetskim stranicama školske ustanove.

III. OBVEZE I PRAVA KORISNIKA I DAVATELJA USLUGA

Članak 16.

(Obveze i prava ravnatelja)

(1) Obveze ravnatelja školske ustanove su:

a) osigurati učenicima i nastavnicima organiziranje i realiziranje izvanučioničke nastave ili drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole sukladno nastavnom programu te odredbama ovoga Pravilnika;

b) poticati nastavnike i stručne suradnike na provođenje izvanučioničke nastave;

c) omogućiti nastavnicima sudjelovanje na stručnim skupovima u vezi s planiranjem i ostvarivanjem izvanučioničke nastave;

d) omogućiti nastavnicima, stručnim suradnicima, učenicima i roditeljima predlaganje ostvarivanja izvanučioničke nastave i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole;

e) omogućiti objavljivanje javnoga poziva za odabir ponude;

f) osigurati zakonitost postupka izbora ponude i poštivanje ovoga Pravilnika;

g) imenovati povjerenstva;

h) osigurati potrebna nastavna sredstva i pomagala za izvođenje izvanučioničke nastave sukladno planiranim aktivnostima;

i) osigurati pratnju učenicima sukladno propisima;

j) imenovati nastavnika voditelja i nastavnika pratitelja sukladno planiranim ciljevima te ovom Pravilniku;

k) izdati putne naloge i osigurati financijska sredstva za troškove izvanučioničke nastave te dnevnicke nastavnika i/ili stručnih suradnika i pratitelja djece s teškoćama, sukladno propisima;

l) osigurati zamjenu za nastavnike koji su na izvanučioničkoj nastavi kako bi se rad u školi nesmetano

ostvarivao;

- m) organizirati nastavu za učenike koji ne sudjeluju u izvanučioničkoj nastavi;
- n) obavijestiti roditelje o možebitnim problemima na izvanučioničkoj nastavi;
- o) omogućiti učenicima i nastavnicima izlaganje radova s izvanučioničke nastave u prostoru škole ili objavu radova učenika na internetskim stranicama škole sukladno propisima;
- p) tražiti očitovanje davatelja usluga u slučaju da su uočeni propusti u realiziranju izvanučioničke nastave, odnosno tražiti postupanje sukladno propisima;
- q) podnijeti izvješće o godišnjoj realizaciji izvanučioničke nastave školskom odboru, vijeću roditelja, učiteljskom vijeću i osnivaču škole.

(2) Prava ravnatelja su:

- a) tražiti pisano izvješće učitelja o realizaciji svake izvanučioničke nastave, a u slučaju potrebe, tražiti i dopune;
- b) uputiti na stručno usavršavanje učitelja/nastavnika koji na temelju izvješća nije ostvario planirane ciljeve i zadaće ili nije postupao sukladno odredbama ovoga Pravilnika;
- c) uskratiti nabavu i neopravdane izdatke za nastavna sredstva i pomagala planirana za izvođenje izvanučioničke nastave ako nisu sukladna planiranim aktivnostima;
- d) druga prava propisana ovim Pravilnikom.

Članak 17.

(Obveze i prava učiteljskog/nastavničkog vijeća)

(1) Obveze učiteljskog/nastavničkog vijeća su:

- a) razmotriti prijedloge za ostvarivanje izvanučioničke nastave;
- b) analizirati godišnje izvješće o realizaciji izvanučioničke nastave.

(2) Prava učiteljskog/nastavničkog vijeća su:

- a) odbiti prijedlog za izvođenje izvanučioničke nastave;
- b) donijeti odluku o izricanju pedagoške mjere učeniku koji se na izvanučioničkoj nastavi nije pridržavao propisanih odredaba;
- c) predložiti odgodu izvanučioničke nastave ako to zahtijevaju iznimne okolnosti.

Članak 18.

(Obveze i prava školskoga odbora)

(1) Obveza školskoga odbora je analizirati prijedloge izvanučioničke nastave i donijeti odluku o njihovoj provedbi prilikom donošenja godišnjega plana i programa škole, sukladno ovom Pravilniku.

(2) Prava školskoga odbora su:

- a) odobriti izvanučioničku nastavu koja se planira izvan granica Bosne i Hercegovine uz prethodnu suglasnost Ministarstva;
- b) uskratiti izvanučioničku nastavu koja zbog objektivnih razloga nije bila planirana godišnjim planom i programom rada škole.

Članak 19.

(Obveze i prava nastavnika voditelja)

(1) Obveze nastavnika voditelja su:

- a) planirati, u dogovoru s nastavnicima pratiteljima i učenicima, detaljan plan aktivnosti vodeći računa o sigurnosti i zdravlju učenika;
- b) obavijestiti roditelje o ciljevima, zadaćama, očekivanim aktivnostima, postignućima i načinima realiziranja izvanučioničke nastave te pravima i obvezama učenika i roditelja;
- c) dogovoriti s davateljem usluga, institucijom odnosno s osobama koje će sudjelovati u realiziranju izvanučioničke nastave aktivnosti te vrijeme dolaska i trajanje;
- d) dati potrebne podatke turističkom pratitelju kojega je angažirao davatelj usluga;
- e) u slučaju utvrđene štete i/ili nasilja koje učine učenici za vrijeme trajanja izvanučioničke nastave, o učinjenom odmah obavijestiti roditelje i ravnatelja;
- f) u slučaju bolesti učenika, ozljede ili nesreće obavijestiti roditelja učenika, a u slučaju duljeg kašnjenja u povratku obavijestiti ravnatelja;
- g) podnijeti ravnatelju pisano izvješće o realizaciji izvanučioničke nastave.

(2) Prava učitelja / nastavnika voditelja su u slučaju nasilja postupiti sukladno propisima poštujući specifične uvjete, a u suradnji s učiteljima pratiteljima predložiti pedagoške mjere za učenika koji je na određeni način prekršio odredbe ovoga Pravilnika ili kućnoga reda škole.

Članak 20.

(Obveze i prava nastavnika voditelja i nastavnika pratitelja)

(1) Obveze nastavnika voditelja i nastavnika pratitelja su:

- a) predlagati plan i program te odredište izvanučioničke nastave;
- b) predlagati aktivnosti za učenike;
- c) sudjelovati u pripremi i realiziranju predviđenih aktivnosti s učenicima;
- d) pružati učenicima pomoć i dati informacije u vezi s realizacijom planiranih aktivnosti;
- e) provjeriti jesu li svi učenici stigli na dogovoreno mjesto;
- f) osigurati učenicima vrijeme za odmor i razmotriti prijedloge i/ili pritužbe;
- g) voditi računa o zaštiti prava i sigurnosti učenika;
- h) brinuti o potrebnim nastavnim sredstvima i pomagala za realizaciju planiranih aktivnosti.

(2) Prava nastavnika voditelja i nastavnika pratitelja su:

- a) sudjelovati u radu povjerenstva;
- b) zatražiti i dobiti pomoć ravnatelja i stručnih suradnika u pripremi i realizaciji izvanučioničke nastave;
- c) obavijestiti ravnatelja o ponuditeljevu nepoštivanju ugovora;
- d) podmireni troškovi smještaja za višednevnu izvanučioničku nastavu;
- e) naknada dnevnice za službeno putovanje sukladno propisima.

(3) Nastavnik nema pravo na dnevnicu ako se izvanučionička nastava ili druga odgojno-obrazovna aktivnost ostvaruje u vrijeme redovite nastave na području Kantona (npr. posjet, škola plivanja i sl.).

Članak 21.

(Obveze i prava učenika)

(1) Obveze učenika su:

- a) sudjelovati u aktivnostima prije, tijekom i poslije izvanučioničke nastave ili drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti sukladno planiranim;
- b) odgovorno izvršavati preuzete zadatke i obveze;
- c) pravodobno dolaziti na ugovorene sastanke;
- d) ne odvajati se od razreda ili skupine bez dopuštenja voditelja ili pratitelja;
- e) ponašati se primjereno i pristojno na svim mjestima izvanučioničke nastave, u prijevoznim sredstvima, ugostiteljskim objektima, domovima ili drugim smještajnim objektima ili ustanovama koje posjećuju, poštujući kućni red i/ili druge propise objekta u kojem borave;
- f) brinuti o vlastitom zdravlju i sigurnosti te ne ugrožavati zdravlje, sigurnost i integritet drugih sudionika izvanučioničke nastave;
- g) ne uzimati ili poticati druge učenike na konzumaciju alkohola, duhanskih proizvoda, opojnih sredstava i/ili drugih nedopuštenih sredstava;
- h) izvijestiti učitelja o svakom problemu i teškoći.

(2) Prava učenika su:

- a) pravodobno uključivanje u dogovor o odabiru odredišta izvanučioničke nastave i planiranje aktivnosti;
- b) pravodobne informacije u vezi s izvanučioničkom nastavom;
- c) sigurno sudjelovanje u izvanučioničkoj nastavi;
- d) pomoć učitelja/nastavnika i/ili turističkoga pratitelja.

Članak 22.

(Obveze i prava roditelja)

(1) Obveze roditelja su:

- a) sudjelovanje na izvanučioničkoj nastavi s izabranim davateljem usluga potvrditi potpisivanjem ugovora;
- b) informirati učitelja/nastavnika voditelja o eventualnim zdravstvenim ili drugim teškoćama i specifičnim potrebama učenika;
- c) dati učitelju/nastavniku broj telefona i/ili mobilnoga uređaja preko kojeg ga može kontaktirati u slučaju potrebe;
- d) uputiti svoje dijete i upozoriti ga na norme društveno prihvatljivog ponašanja, moguće opasnosti, zabranu korištenja alkohola, opijata, nikotina i narkotika te na nužnost poštovanja odluka učitelja za vrijeme izvanučioničke nastave;
- e) prihvatiti obvezu dolaska po svoje dijete u slučaju bolesti ili težih povreda određenih pravila;
- f) snositi financijsku odgovornost za štetu za koju je učitelj/nastavnik utvrdio da je namjerno počinilo njegovo dijete.

(2) Prava roditelja su:

- a) predložiti odredište izvanučioničke nastave sukladno nastavnim programima;
- b) potpisom suglasnosti potvrditi pristanak za sudjelovanje svog djeteta na izvanučioničkoj nastavi ili drugoj odgojno-obrazovnoj aktivnosti;

- c) dobiti na vrijeme informacije u vezi s realizacijom izvanučioničke nastave, kao i potrebne informacije tijekom njezine provedbe ili u drugim opravdanim slučajevima;
- d) pisano zatražiti od razrednika izuzeće od sudjelovanja djeteta u obvezatnoj izvanučioničkoj nastavi u slučaju zdravstvenih teškoća njegova djeteta ili zbog drugih opravdanih razloga;
- e) postaviti upit i dobiti odgovor u vezi s uočenim nedostatcima u organiziranju i realiziranju izvanučioničke nastave i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti;
- f) naknada troškova i odšteta od strane davatelja usluga u slučaju pretrpljene štete zbog propusta u organiziranju i provedbi izvanučioničke nastave.

Članak 23.

(Obveze i prava davatelja usluga)

- (1) Obveze davatelja usluga su:
 - a) pružiti sve potrebne informacije korisnicima usluga;
 - b) pružiti usluge sukladno ugovorenom i posebnim propisima kojima je uređeno pružanje usluga u turizmu te prijevoz djece;
 - c) nadoknaditi troškove i odštetu učeniku i njegovim roditeljima u slučaju pretrpljene štete zbog propusta u organizaciji i provedbi izvanučioničke nastave i/ili postupanja protivno ugovorenom.
- (2) Prava davatelja usluga su:
 - a) školama učiniti dostupnima informacije o ponudama dostavom promotivnih materijala, prezentacijom itd.;
 - b) uskratiti putovanje učeniku čiji roditelji nisu platili putovanje do roka utvrđenog ugovorom o putovanju;
 - c) od škole zatražiti i dobiti informacije potrebne za kvalitetnu realizaciju putovanja (ovjereni popisi učenika, podaci o specifičnim potrebama učenika, o učiteljima itd.);
 - d) u dogovoru s povjerenstvom korigirati cijenu ponude u slučaju da se broj sudionika promijeni za 10 % i više.

Članak 24.

(Obveze ostalih pravnih ili fizičkih osoba)

- (1) Obveze ostalih pravnih ili fizičkih osoba koje učenicima nude realiziranje planiranih ciljeva izvanučioničke nastave ili drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti sudjelovanjem u edukativnim programima za učenike su:
 - a) na zahtjev škole dostaviti plan i program s jasno razrađenim ciljevima, aktivnostima i očekivanim ishodima te planiranim pomagalima i sredstvima;
 - b) na zahtjev učitelja / nastavnika voditelja prilagoditi realiziranje ponudena programa potrebama i specifičnostima učenika.
- (2) Pravo osoba iz stavka (1) ovoga članka je ponuditi edukativne programe školama.

Članak 25.

(Obveze i prava osnivača)

- (1) Obveza osnivača škole je osigurati školi sredstva za dnevnice učitelja/nastavnika i smještaj za realizaciju izvanučioničke nastave sukladno propisima.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, osnivač nije obavezan osigurati sredstva za dnevnice i smještaj u slučaju da su sredstva osigurana u sklopu određenog projekta ili programa.
- (3) Pravo osnivača škole je:
 - a) na zahtjev nastavnika ili ravnatelja sudjelovati u realizaciji predviđene izvanučioničke nastave u mjestu u kojem je smještena škola ili na području za koje je mjerodavan;
 - b) predložiti i financirati projekte koji se ostvaruju na izvanučioničkoj nastavi ili drugim odgojno-obrazovnim aktivnostima sukladno nastavnim programima;
 - c) dobiti godišnje izvješće o realizaciji izvanučioničke nastave.

IV. SIGURNOST UČENIKA

Članak 26.

(Sigurnost učenika)

- (1) Odabir odredišta izvanučioničke nastave i način prijevoza ne smije ugrožavati zdravlje ili sigurnost učenika.
- (2) Ako to zahtijeva program izvanučioničke nastave, učenici i roditelji trebaju dobiti popis prikladne obuće, odjeće ili opreme.
- (3) U slučaju političkih nemira, terorističkih napada, elementarnih nepogoda, epidemija bolesti ili nastajanja drugih okolnosti koje bi ugrozile zdravlje i sigurnost učenika i učitelja, a nakon temeljite procjene

stupnja opasnosti i preporuke mjerodavnih institucija Bosne i Hercegovine i Kantona, školski odbor ima pravo zabraniti provođenje izvanučioničke nastave uz prijedlog načina drukčije realizacije, ako je to moguće.

(4) Za prijevoz učenika smiju se koristiti samo prijevozna sredstva sukladno propisima o sigurnom prijevozu djece.

(5) U slučaju da je učenika potrebno odvesti liječniku, jedan od učitelja obvezno mora ići s učenikom te odmah izvijestiti roditelja o mjestu boravka djeteta (bolnici i sl.) i prirodi bolesti ili ozljeda.

Članak 27.

(Sudjelovanje u izvanučioničkoj nastavi ili drugoj odgojno-obrazovnoj aktivnosti)

(1) U izvanučioničkoj nastavi ili drugoj odgojno-obrazovnoj aktivnosti ne mogu sudjelovati osobe koje nisu učenici ili djelatnici škole odnosno one osobe koje učitelji/nastavnici nisu naveli u vezi s ostvarivanjem predviđenih ciljeva.

(2) Iznimno, u aktivnostima iz stavka (1) ovoga članka mogu sudjelovati osobe koje su pratnja učenicima s teškoćama, o čemu odlučuju ravnatelj, razrednik i stručni suradnici školske ustanove.

Članak 28.

(Način ugovaranja i financiranja izvanučioničke nastave)

Roditelji potpisuju ugovor za višednevnu izvanučioničku nastavu ili posjet s davateljem usluga čiju je ponudu odabralo povjerenstvo škole i sve troškove izravno uplaćuju sukladno potpisanome ugovoru.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu od školske godine 2014./2015. i objavit će se u Službenim novinama Kantona Središnja Bosna.

Broj: 01-02-1194/14
9. listopada 2014.
Travnik

MINISTAR
Jozo Jurina, v. r.